

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-612395-I/09/MK

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dn. 25 sierpnia 2009 r.

Pan
Andrzej Czuma
Minister Sprawiedliwości
Aleje Ujazdowskie 11
00 - 950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Zapewnienie rzeczywistego dostępu obywateli do informacji publicznej, z czym wiąże się konieczność zachowania zasady transparentności działań organów władzy publicznej, a także rosnącej liczby innych podmiotów realizujących zadania w sferze publicznej, pomimo istotnego postępu, nadal wymaga wielu starań. W świetle kierowanych do mnie skarg, zakres żądanych i udzielanych informacji nierzadko jest przedmiotem sporu zainteresowanych stron. Należy jednak zauważyć, że istnieją pewne kategorie danych, których ujawnienie musi być uzasadnione w sposób szczególny. Chciałbym w tym miejscu zwrócić uwagę na art. 47 Konstytucji RP, który zapewnia prawo do prywatności oraz art. 51, dopełniający powołaną normę poprzez przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, w tym formułujący zastrzeżenie, iż władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Mając powyższe na uwadze, chciałbym zwrócić się do Pana Ministra o rozważenie następującego zagadnienia.

Fundacje, na podstawie art. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. *o fundacjach* (Dz.U. z 1991 r., nr 46, poz. 203 z późn. zm.), powinny składać corocznie, właściwemu ministrowi sprawującemu nadzór, udostępniane do wiadomości publicznej, sprawozdanie ze swojej działalności. Ponadto, zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz.U. z 2003 r., nr 96, poz. 873 z późn. zm.), do sporządzania rocznego sprawozdania merytorycznego i finansowego ze swojej działalności zobowiązane są także organizacje pozarządowe, które uzyskały status organizacji pożytku publicznego. Do zakresu sprawozdań merytorycznych takich organizacji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakresu sprawozdań składanych przez fundacje. Ramowy zakres sprawozdania, obejmujący w szczególności najważniejsze informacje o działalności organizacji w okresie sprawozdawczym, pozwalające ocenić

prawidłowość realizacji przez nią celów statutowych, został określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. (Dz.U. nr 50, poz. 529). Należy dodać, że organizacja pożytku publicznego ma obowiązek przekazać sprawozdanie nie tylko właściwym organom państwowym (w szczególności Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej oraz do Krajowego Rejestru Sądowego), ale również podać do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z nim przez zainteresowane podmioty.

Uprzejmie informuję, że wpłynęło do mnie pismo Obywatelskiego Biura Interwencji z siedzibą w Sopocie – fundacji, która poddaje w wątpliwość § 2 pkt 1 w/w rozporządzenia w zakresie, w jakim nakłada obowiązek zamieszczania w sprawozdaniu adresów zamieszkania członków zarządu organizacji. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich chciałbym wyrazić poparcie dla inicjatywy mającej na celu usunięcie tego wymogu i poprosić Pana Ministra o rozważenie zasadności dalszego utrzymania kwestionowanej regulacji w obowiązującym brzmieniu.

Należy bowiem uwzględnić, że dane członków zarządu organizacji w zakresie ich adresów zamieszkania nie są ujawniane w prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. *o Krajowym Rejestrze Sądowym* (Dz. U. z 2007, nr 168, poz. 1186 z późn. zm.) Rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, gdzie wymagane są dane w postaci imienia i nazwiska oraz numeru PESEL.

Dodatkowym argumentem, który należy uwzględnić jest fakt, iż wprowadzie wzór oświadczenia majątkowego, które jest składane przez szereg osób pełniących określone funkcje publiczne, zawiera dane dotyczące adresu zamieszkania, to jednak dokument podawany do wiadomości publicznej staje się „niejawny” w tym zakresie (por. art. 24i ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* – Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 z późn. zm.; art. 25d ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* – Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1592 z późn. zm.; art. 27d ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa* – Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1590 z późn. zm.; art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. *o wykonywaniu mandatu posła i senatora* – Dz. U. z 2003 r., nr 221, poz. 2199 z późn. zm.). Jeżeli więc obowiązujące prawo chroni w ten sposób osoby wykonujące władztwo publiczne, to trudno znaleźć uzasadnienie dla formułowania dalej idących wymogów wobec osób, które pełnią funkcje w organizacjach pozarządowych.

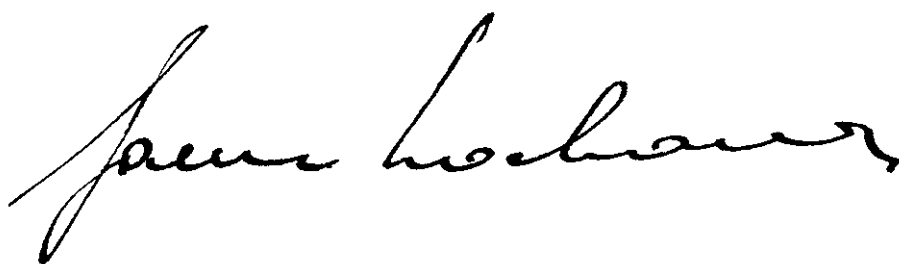
Warto w tym kontekście przypomnieć także o przepisie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. nr 112, poz. 119 z późn. zm.), zgodnie z którym prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej.

Dokonując zatem postulowanej zmiany zakresu wymaganych informacji, zachowana będzie realizacja *ratio legis* art. 23 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ale przede wszystkim przywrócona zostanie właściwa ochrona prawa do prywatności osób fizycznych.

Obywatelskie Biuro Interwencji pozyskało ponadto stanowisko Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który zadeklarował, że jeżeli Minister Sprawiedliwości opracuje projekt zmian do treści rozporządzenia w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji i przedstawi go do zaopiniowania Generalnemu Inspektorowi, organ ten z pewnością wyrazi swoje stanowisko w sprawie – jak się wydaje, zbieżne z oceną przedstawioną przez Obywatelskie Biuro Interwencji.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001, nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie przedstawionego zagadnienia i podjęcie prac legislacyjnych mających na celu zmianę rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji (Dz.U. nr 50, poz. 529) w postulowanym zakresie. Będę wdzięczny za poinformowanie o zajęтым stanowisku oraz o przesłanie do mojej wiadomości odpowiedzi, jaka została przekazana Obywatelskiemu Biuru Interwencji na jego wystąpienie w przedmiotowej kwestii.

Łączę wyrazy szacunku,

Do wiadomości:
Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej